

המלצה לסדנה: מודל הרמזור

הסדנה המוצעת מבקשת לעודד מרחב של שיח בקרב צוות החינוך לשם עיבוד של רגשות כעס ואיום וכדי לעורר מודעות לנקודות מבט שונות בצוות. מנחה הסדנה: המנהלת או כל איש אחר מהצוות.

מספר המשתתפים: 5-20 משתתפים

משך הסדנה: 60 דקות

החלק הראשון: מה המצב? 10 דקות

המטרה: לחשוב על האופן שבו אנו חווים את המצב כאנשים. הדגש הוא על "קול העצמי", אבל בהיותנו אנשי חינוך, גם "קול התפקיד" תמיד נוכח שם.

נבקש מהמשתתפים והמשתתפות לבחור שלושה סמלונים (אימוג'ים) המשקפים את רגשותיהם ביחס למצב הפוליטי.

נבקש מהמשתתפים להתחלק לזוגות ונשאל:

01 אילו סמלונים בחרתם?

02 למה בחרתם בסמלונים אלה?

החלק השני: מה עושים המורים והמורות בכיתות? 25 דקות

המטרה: לחשוב מה תפקידנו החינוכי בעת הזו.

במליאת הסדנה נציג את השאלה: "לנוכח המצב ולפי התוכן שעלה בשיחות ביניכם בחלק הראשון, מה תפקידנו החינוכי בעת הזו?"

01 נבקש מהמשתתפים והמשתתפות לא לענות על השאלה אלא לחשוב על שני פעלים המבטאים את תפקידם החינוכי כעת. פעלים לדוגמה: להכיל, לגונן, לחשוף, להבהיר, להשמיע קול, להתריע, לזעוק, להקשיב, לאחות ועוד.

02 נבקש מהמשתתפים והמשתתפות לנסח לעצמם את האמירה החשובה להם בעת הזו.

03 נבקש מהמשתתפות והמשתתפים המעוניינים בכך להציג את שני הפעלים שבחרו או את האמירה שניסחו.

שאלות לדיון ולמחשבה:

א. מה המשותף ומה השונה בפעלים שנבחרו?

ב. מה המשותף ומה השונה באופן שבו אנו רואים את תפקידנו החינוכי?

ג. לנוכח התוכן שעלה, מה תפקידו כצוות?

החלק השלישי: עצרו בטרם תעברו 25 דקות

המטרה: להציג שני כלים העשויים ללוות את השיחה בצוות ואף את המעשה החינוכי.

נציג בפני הקבוצה את מודל הרמזור.

אפשר לחלק את האמירות ואת המעשים שלנו לשלושה: **אדום**, **צהוב** ו**ירוק** (מודל הרמזור).

אדום: אמירות ומעשים שאינם לגיטימיים אלא מחריפים את המצב – אמירות אלימות ומעשים אלימים כגון "החרדים פרזיטים"; "השמאלנים בוגדים"; "צריך להרוג את... ועוד. על הארגון ועל צוותי החינוך להימנע מאמירות כאלה. כמו כן חשוב לנסח אמירה נורמטיבית ברורה שהתבטאויות כאלה אינן לגיטימיות, וודאי שאלימות אינה לגיטימית.

צהוב: אמירות ומעשים העלולים להתפתח לאמירות ולמעשים חמורים יותר, למשל סטראוטיפים, תפיסה אחידה של הצד השני, אמונה שקבוצות אינן יכולות להשתנות ואף ביטויי גזענות. נשאף למנוע מאמירות כאלה העלולות להידרדר לאזור האדום ונשים לב מתי העמדה הופכת להתנהגות. לדוגמה, "זו דיקטטורה שיפוטית"; "תומכי הפיכה הם פשיסטים"; "הממשלה הנוכחית היא סכנה לישראל"; "המוחים אנרכיסטים".

ירוק: אמירות ומעשים שמבטאים עמדות ותפיסות לגיטימיות ביחס למצב, שאותן אפשר וצריך להכיל. לדוגמה, "צריך רפורמה עכשיו!"; "זו לא רפורמה משפטית – זו הפיכה משטרית"; "ההפיכה היא סכנה לדמוקרטיה"; "העם בחר רפורמה משפטית".

עיקר העבודה הוא בהגדרת האזור האדום ובעיבוד האזור הצהוב.

נחלק למשתתפים ולמשתתפות דוגמאות לאמירות או לפעולות ונבקש מהם למקם אותן באזור האדום, הצהוב או הירוק של המודל. אפשר גם לבקש מהמורה לחשוב על סיטואציות או על אמירות שעלו בכיתה ולמקם אותן בתוך המודל.

אמירות ופעולות לחלוקה לקבוצה:

"כל החרדים משתמטים מהצבא"; "השמאלנים בוגדים"; "מי שתומך ברפורמה – פשיסט"; "המשטרה צריכה לתת מכות לכל מי שחוסם כבישים". מורה באה לבית הספר לבושה חולצה של המחאה; שתי מורות מתווכחות ביניהן בכעס לעיניהן של התלמידות; מורה עוצרת את שיעור המתמטיקה כדי לעודד תלמידים להגיע להפגנות נגד המחאה; משפחות שכולות צועקות על שר בבית קברות צבאי ביום הזיכרון.

החלק החמישי: סיכום 5 דקות

דווקא בתקופה של כעס ואיום גדולים שהכול חווים, נודעת חשיבות רבה לשיחה. אנו, הנמנים והנמנות עם צוותי חינוך, אנשים פרטיים אך גם בעלי תפקיד חינוכי. את אשר עשינו בסדנה היום נוכל לעשות בכל עת:

- 01 נבדוק עם עצמנו כיצד אנו חווים את המתרחש וכיצד אנו מגיבים לו.
- 02 נשאל את עצמנו מה תפקידנו החינוכי עכשיו.
- 03 נבדוק את מעשינו ואת אמירותינו הן בבית הספר והן מחוץ לו, כדי לבחון אילו מהם משתייכים לאזור הירוק, אילו לאזור הצהוב המצריכים עיבוד ואילו לאזור האדום שיש להימנע מהם.